

Helen Garner
A vendégszoba

A fordítás az alábbi kiadásból készült:

Helen Garner: *The Spare Room*

The Text Publishing Company, Melbourne, 2008

A vendégszoba szépirodalmi alkotás. Bármilyen hasonlóság a könyv szereplői és a valós emberek között, legyenek bár élők vagy holtak, a véletlen műve.

This project has been assisted by the Australian Government through Creative Australia, its principal arts investment and advisory body.

A fordítást az ausztrál kormány legfontosabb művészetfinanszírozó és tanácsadó testülete, a Creative Australia támogatta.

Copyright © Helen Garner, 2008

Published by arrangement with The Text Publishing Company, Melbourne

Hungarian translation © Mesterházi Mónika, 2025

A vendégszobámban először is elforgattam az ágyat észak–déli irányba. Vagy nem ettől kerül egy vonalba az alvó a Föld pozitív energiaáramlásával? Ő biztos így gondolja. Szépen megágyaztam egy friss gumis lepedővel, a halvány rózsaszínűvel, mivel híresen ért a színekhez, és a rózsaszín még az enyhén megsárgult bőrnek is hízeleg.

Vajon a lapos vagy a vaskos párnát szereti jobban? Nem allergiás-e a tollra, vagy mint vegetáriánus nem ellenzi-e mondjuk a használatát? Lesz választási lehetősége. Felsorakoztattam a ház összes tartalék párnáját, mindet keményre vasalt huzatba dugtam, és egy sorba püföltem őket az ágy fejénél.

Felhúztam a fareluxát, és kitártam az ablakot. Beáramlott a levegő, és levélillatot hozott, bár levelet nem lehetett látni, hacsak ki nem feszegette az ember a szúnyoghálós ablakot, és ki nem hajolt. Nicola hónapok óta az unokahúgánál, Irisnál lakott egy art deco épület nyolcadik emeletén Elizabeth Bayben, ahol az ablakok, úgy képzeltem, Sydney hatalmas fügefáinak lombkoronája fölött északra néztek, a kikötő kék mezejére.

Az én vendégszobám közvetlen kilátása, amíg néhány muskátlit nem tudtam keríteni egy virágládába, a régi szürke, hámló kerítésre nyílt, ami a kertemet elválasztja a lányom, Eva kertjétől. A tolóablak viszont keletre nézett, és a napfény, ahogy Eva házának deszkaborításáról visszapattant, késő délutánig bevilágította a szobát. Különben is október vége volt, ami Melbourne-ben elvileg tavasz.

A lába miatt is aggódtam. Az ő szobájában csupasz hajópadló volt, leszámítva egy szakadásokkal teli, kopott kilimet. Mi van, ha megakad benne a hosszú, elegáns lábujjaival? Mi van, ha elesik? A papucs, akárcsak a bőrönd, a melltartó, a dezodor és a vasalás, azok közé a dolgok közé tartozik, amivel ő nem vacakol. Felcsavartam a veszélyes kilimet, és bedobtam hátul a sufniba. Aztán elhajtottam egy boltba a Piedimonte's szupermarkettel szemben, ahol Peggy barátnőm szerint, aki ért ezekhez a dolgokhoz, tartanak törzsi szőnyegeket. Azonnal meg is pillantottam egy szép darabot: halványzöld és lazacszínű virágok tekeregtek a gombaszínű talajon. A pasas azt mondta róla, hogy iráni, és zöldegekkel festették. Azért választottam, mert kifakult. Nicola utálná, ha kifejezetten miatta vennék valamit: nem kell a felhajtás.

Vajon szívesen nézne önmagára? Én már hónapok óta nem láttam őt: mindent csak az e-mailjeinkből tudtam. Ahányszor a vidám csevegése alatt rossznak hangzottak a hírek, felajánlottam, hogy Sydney-be repülök. De elhárította. Épp vacsorázni megy, és nem tudja áttenni az időpontot,

vagy nem lenne ágy számomra, vagy nem akarja, hogy kidobjam a pénzem. Lehet, hogy rossz néven venné, ha nem lenne tükör a szobájában. A dolgozószobámban, a könyvespolc mögött találtam egyet, amit egy ázsiai boltban vásároltam a Barkly Square-en, és sosem használtam: magas, keskeny, keretezetlen üveg téglalap volt, a hátán alul és felül még rajta a kétoldalas ragasztószalag. Választottam neki egy diszkrét helyet, közvetlenül Nicola szobájának ajtaja mellett, és erősen odanyomtam a falhoz.

Az éjjeliszekrényre kiterítettem néhány kottát – *Pretty Baby, Don't Fence Me In, King of the Road* –, hogy gyakorolhasson az ukulelén. Az olvasólámpát kedvező szögbe állítottam, és letettem mellé egy bögrét teli mindenféle névtelen növényvel, amit a sufni körül találtam. Aztán végigmentem a folyosón a saját szobámba, a ház elejébe, és csizmástól lefeküdtem az ágyra. Délután négy óra volt.

Tíz perc múlva szörnyű robbanásra ébredtem, olyan fülsiketítő volt, olyan totális, hogy arra gondoltam, valaki bedobott egy téglát az ablakon. Remegve rohantam ki, végig a folyosón. Semmi nem mozdult. A ház hallgatott. Nyilván álmodtam. De a régi futószőnyeg széle a konyha felé félúton furcsán csillogott. Átléptem, és benyitottam a vendégszobába. A tükör már nem létezett. A fal csupasz volt, és az iráni szőnyeget vastagon borították a törött üveg szilánkjai.

Felsöpörtem a kis kézi seprővel és lapáttal, kipöföltem a cirokseprővel, ravasz irányokból felpor-

szívóztam. A tükör cserepei aljas kis darabkáiban, makacsul ott maradtak, némelyik olyan parányi, hogy csak egy fényszilánk. Megbújtak a szőnyeg skalpjában, a szálak gyökereinél. Letérdepeltem, és a körmömmel szedegettem őket. Amikor a napfény elhalványult, és abba kellett hagynom, felhívott Connie húgom.

– Eltört egy tükör? A szobájában?

Hallgattam.

Aztán halk, figyelmeztető hangon azt mondta: – Ne. Szólj. Nicolának.

*

– Három hétig marad? – kérdezte a barátom, Leo, a pszichiáter. Szombat este ott ültem South Yarra-i lakása spártai konyhájában, és figyeltem, ahogy főz. Beleöntötte a tésztát a szűrőbe, aztán fel-le dobálta. – Hogyan ilyen sokáig?

– Egy alternatív kezelésre jelentkezett itt nálunk. Valami céghez a városban. Előrevették. Hétfőn kora reggel meg kell jelennie.

– Milyen kezelés?

– Nem volt kedvem rákérdezni. Hidrogén-peroxid-infúziót emlegetett, rémületes. Már eddig is hatalmas mennyiségben kapott C-vitamint Sydney-ben. Nyolcvanezer egység, azt mondta. Intravénásan. *Glutathion* van benne. Bármilyen legyen is az.

Leo mozdulatlanul állt a csöpögő szűrővel a kezében. Úgy tűnt, nagyon visszafogja magát: még soha nem vettem észre a halántékán az ereket a göndör ősz haja alatt. – Baromság, Helen.

Enni kezdtünk. Leo egy pszichiáter némaságával hallgatott, miközben az ételt lapátolta magába. A kutyája, egy fekete-fehér terrier a széke mellett ült, és tehetetlen szeretettel bámult fel rá.

– Baromság, igaz? – kérdeztem. – Mindjárt sejtettem. Ezt hallgasd. Amikor a vastagbélbetegség megjelent a felvételen, Nicola megkérte az onkológust, hogy egy időre halasszák el a kezelést. Hogy egy csomó aloe verát szedhessen. Az orvos azt mondta: „Nicola. Ha az aloe verától összezsugorodna a tumor, minden onkológus azt írná fel a világon.” De ő hisz ezekben a dolgokban. Van egy olyan mágneses matrac a padlón, a dívány mögött. Azt mondja: „Feküdj csak le arra a matracra, Hel. Meggyógyítja a csontritkulásodat.”

Leo nem nevetett. Rám nézett a keskeny vágású, barna szemével, és azt kérdezte: – Mire te lefekszel rá?

– Persze. Pihentető. Egy cégtől bérlő.

– Szóval a kemó nem hatott.

– Egy zacskóban cipelte, ami be volt kötve a kézfejebe, úgy járkált velem. Meg is operálták. Suga-razták is. Megmondták, hogy nem tehetnek érte többet. Ott van a csontjaiban és a májában. Azt mondták, menjen haza. Eltöltött öt napot egy Petraea King-workshopon. Arról jókat hallottam, de azt mondja, nem az ő stílusa. Aztán elment valakihez, akit gyógyítónak nevez. Ő azt mondta neki, hogy ki kell húzni a zápfogait: hogy a rákot a töméseiből szivárgó nehézfémek okozták.

Leo a fejét fogta. Én ettem tovább.

– És miért jön hozzád?

– Azt mondja, megmentettem az életét. Majdnem küldött egy csomó pénzt egy biokémikusnak a Hunter Valley-be.

– Biokémikusnak?

– Egy kineziológus azt mondta róla, hogy nagy sikereket ért el a rákgyógyításban. Úgyhogy Nicola felhívta. A pasas közölte, hogy meg sem kell vizsgálnia. Csak a vérképére kell ránéznie. Négy rongyot kellett volna átutalni, és akkor küldte volna pontosan a megfelelő gyógynövényeket, amik célba veszik a rákot. A „káposztalé-kivonat” is szóba került.

Vékony hangon vihogni kezdtem. Leo kifejezés-telen arccal meredt rám.

– És azt mondta neki, ne aggódjon, ha előnytelen dolgokat hall róla, mert vannak ellenségei. Leselkednek rá, és el akarják kapni. Próbáltam tapintatos lenni, úgyhogy rákérdeztem. „Hogy éreztetted magad, amikor ezt mondta?” Nicola azt felelte: „Az integritása bizonyítékát láttam benne.”

Égett az arcom. Tudtam, hogy összevissza fecsegek.

– Féltem, hogy megvádol, hogy elveszem tőle az utolsó szalmaszálat. Úgyhogy a háta mögött felhívtam egy újságíró ismerősömet. Aki vizsgáldott egy kicsit. Kiderült, hogy az úgynevezett biokémikus egy jól ismert csaló. A lehető leghihetlenebb dolgokat képes állítani. Mielőtt áttért az alternatív gyógyászatra, évekig börtönben volt fegyveres rablásért. Még épp időben hívtam Nicolát. Már a kezében volt a csekkfüzete.

Kellett néhány pillanat, hogy lehiggadjak. Leo megvárta. A konyhája csupasz volt és békés. Azon tűnődtem, vajon a betegeit egyszer is behívta-e ide. Kint, az üveg tolóajtón túl egy régi betonkád állt a kövön, és bazsalikom hajtott benne. Az apró udvar többi részét Leo kocsija foglalta el.

– Te rákbetegekkal dolgozol – mondtam. – Ez rosszul hangzik?

Megvonta a vállát. – Elég rosszul. Negyedik stádium.

– Hány stádium van?

– Négy.

A tál kiürült. Letettem a villám. – És nekem mit kéne tennem?

Leo a kutya fejére tette a kezét, és hátrahúzta a füleit, amitől a szemeiből két mély vágás lett. – Talán ezért akar nálad lakni. Talán azt akarja, te legyél az.

– Aki?

– Aki megmondja neki, hogy meg fog halni.

Egy régi Chick Corea-CD-t hallgattunk, és a családukról beszélgettünk, meg arról, hogy mit olvastunk. Mikor késő lett, kikísért a kocsimhoz. A kutya a sarkában kocogott. Ahogy elhajtottam a Punt Roadon, láttam, hogy átvágnak a lámpánál a túloldalra, és bevetik magukat a nagy sötét kertek közé.

MAGVETŐ
KÖNYVKIADÓ ÉS KERESKEDELMI KFT.
www.magveto.hu
www.facebook.com/magveto
magveto.kiado@lira.hu
Felelős kiadó Dávid Anna

Nyomta és kötötte az Alföldi Nyomda Zrt., 2025-ben
Felelős vezető György Géza vezérigazgató

Felelős szerkesztő Rostás Eni
Kézirat-előkészítő Balogh Emerencia
Korrektor Tomka Eszter
Műszaki vezető Takács Klári
A borítót Árvai Judit,
a kötetet Pintér József tervezte
Kiadványszám 9385
Plantin betűtípusból szedve
ISBN 978-963-14-4520-6